

Verbul tranzitiv *znat'* „a ști, a avea cunoștință de ceva“ care în limba comună se întrebuințează ca predicat simplu urmat de un complement, direct sau indirect, exprimat printr-un substantiv sau prin substitutul unui substantiv (comp. *znat' namereniia protivnika* „a ști intențiile dușmanului“, *znat' o bolezni kogo-libo* „a avea cunoștință de boala cuiva“) se folosește în grai ca echivalent al verbului *um'ët'* „a ști, a putea“, pentru a forma predicatul verbal compus: *tóï č'ilav'ék n'i znájet' d'élot' lóškoy* „omul acela nu știe să confecționeze linguri“.

Pentru a comunica unele idei ce se exprimă în limba comună printr-un singur predicat, vorbitorii din Pisc folosesc uneori două verbe care capătă unul și același înțeles și joacă rol de predicat simplu (folosite izolat, în propoziții diferite, fiecare din ele își are sensul său de sine stătător). Astfel, *il'i* „a merge“ și *hramát'* „a șchiopăta“, deși luate izolat au înțelesuri diferite, în propoziția *č'ilav'ék id'ót' hramájet'* exprimă o singură idee: *omul șchiopătează*.

Ne întâmpină în grai numeroase sintagme calchiate după clișee românești, cele mai multe din acestea având în componența lor împrumuturi lexicale din limba română: *kár bal'sóï* „carul-mare“, *lámbo ȳzaváïo* „lampă de gaz“, *gum'inýje sčapaj'i* „cisme de cauciuc, de gumă“, *mȳgar'inýï kášol'* „tuse măgărească“, *d'íkoi trondaf'ir* „trandafir sălbatic“, *čarčáf nȳ ad'ijálb* „cearceaf de plapomă“, *č'nav'ék bylbytyï* „om bilbiit“. Comp. echivalentele lor în limba rusă comună: *Bol'saia medvedica* „carul-mare“, *kerosinovaia lampá* „lampă de gaz“, *rezinovyie sapog'i* „cisme de cauciuc“, *kokluš* „tuse măgărească“, *dikaia roza* „trandafir sălbatic“, *pododeial'nik* „cearceaf de plapomă“, *zaika* „om bilbiit“.

Îmbinări de cuvinte sau propoziții folosite curent în loc de post-verbale sau derivate abstracte: *str'ic av'éc* „tunsul oilor“, *rozd'irát' uólnu* „dărăcitul linei“, *zȳval'it' d'er'ovȳ* „doborîrea copacilor“, *kačájut'* „legănatul copilului“, *čȳjasn'ikȳ bal'it'* „sciatică“, *ja bl'ijú* „vărsături“, *s'čijem ná z'imu* „semănături de toamnă“, *udár udár'il* „paralizie“, *nabór d'élójut'* „recrutare“, *nýnč'ȳ búdut ub'irát'* „alegeri“.

Lexicul

Elemente și variante rusești dialectale: *ad'óžȳ* „îmbrăcămintă“, *tȳpal'inȳ* „plop tremurător“, *pr'idaróžn'ik* „pătlagină“, *burák* „sfeclă“, *cybúl'ȳ* „ceapă“, *róžȳ* „nalbă“, *páhóln'ik* „cosaș“, *pr'idúhȳ* „torcătoare“, *v'irt'inó* „fus“, *zalóuyi č'ót'* „culoare cenușie“, *d'ěškȳ* „butoi“, *n'is* „vad“, *babáikȳ* „vislă“, *r'čik'i* „șină de tren“, *l'ěsn'ičk'i* „scară“, *ȳar'is'ȳ* „podul casei“, *kacȳ* „preșuri“, *kr'in'icȳ* „fintină“, *dv'órȳ* „ușă la sobă“, *kružók* „copac“, *rýnkȳ* „crațiță“, *sn'idánk'i* „micul dejun“, *v'ičerȳ* „cină“, *zápȳn* „șort“, *nóžn'i* „foarfecă“, *man'isty* „mărgele“, *prójmȳ* „bretele“, *kȳnopl'i* „pistruil“, *šur'ák* „fratele soției“, *roznakósnýi* „șasiu“, *ȳlavátyi* „încăpăținat“, *krav'éc* „croitor“, *r'izn'ik* „măcelar“, *dúžȳ* „foarte“, *škakún* „dansator“, *čubatár'* „cismar“. Dintre acestea unele sînt împrumuturi din ucraineană: *burák*, *cybúl'ȳ*, *babáikȳ*, *ȳar'is'ȳ*, *krav'éc*, *dúžȳ*, *škakún*, *čubatár'*¹.

¹ Comp. ucr. *бурак, цибуля, бабайка, горіще, криниця, кравець, дуже, скакун, чоботарь* (B. D. Hrinčenko, *Словарь украинского языка*, I–IV, Kiev, 1907–1909, s.v.).